

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 ft.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Egy év.

Ép egy éve annak, hogy lapunkat megindítottuk. Tettük ezt pedig azért, mert mint az első számban közölt előfizetési felhívásban is kiemeltük, városunk egyik közérdekének és közkivánalmának véltünk elegendet tenni.

Ugyanezen előfizetési felhívásunkban, programmunkat igen röviden jeleztük azzal, hogy teljesen függetlenek leszünk minden irányban és hogy minden közérdekű ügynek, indokolt panaszoknak és kivánalomnak lapunk megnyitja hasábjait és ily módon óhajtja a városi és közel vidéki közönség érdekeit független irányban szolgálni.

Egy év rendkívüli csepség az idő oceánjában, de egy — habár csak szerény körben működő — lap életében a legnehezebb idő.

Eltekintve a kezdet nehézségeitől, maga a közönség is, vagy bizalmatlankodik, vagy közönnel viseltetik egy új lap iránt.

Tárcza.

Mutatvány

a szerző „Derül — Borul“ című verskötetéből.

I.

Vigyétek el előlem a poharat!
Ilyen bor énnékem kedvet sohasem ad!
Keserű a legjobb bor is, ha nincsen
Egy jó barát, bort ki velem ürítsen . . .

Kaphatnék a pénzemért szép keszkenőt;
De nem adott hozzá az ég szeretőt;
Ha elkerül a barátság, szerelem,
Minek pénzem, minek egész életem?!
(Budapest, 1891.)

II.

Elszenderült feleségem,
Alszik édesen . . .
Aludj, édes! álnaidat
Én megőrizem.

Csendjét őrzöm kis szobánknak,
Nem lesz semmi nesz;
A vad zajtól tiszta lelked
Föl nem ijedez . . .

Bár a lármát odakünn, óh!
Hallom én sokat!
Itt is, ott is menyü szenny, haj!
Mennyü bűn fogad!

Hazafutok, kis szobánknak
Elrejtkezdem . . .

Nagy örömmel konstatálhatjuk azonban mi, hogy szerény vállalatunkat t. közönségünk sem bizalmatlansággal, sem közönnnyel nem fogadta, hanem lapunkat mindjárt megjelenése után nagyrabecsült pártfogásában részesítette.

Ezen ránk nézve annyira biztató körülmény, valamint munkatársainknak gyarapodása számban és erőben tette lehetővé csakis azt, hogy lapunkat szorosán azon irányban vezethetjük, melyet programmunkban kifejtettünk, hol azt is kiemeltük, hogy „főtörekvésünk lesz lapunkat, a mennyire egy vidéki társadalmi hetilap általában számíthat, a mai kor nivóján tartani.“

És ezen működésünk talán nem is volt eredménytelen és meddő!

Sok oly ügyet tárgyaltunk, mely részint már megoldást nyert, részint az üdvös megoldás felé közeledik. — Nem hallgatunk el soha semmi olyast, a mi közérdekű volt és a mi tudomásunkra jutott. De viszont hol az elismerés hangján kellett nyi-

És a békém hamar megtér
Tiszta kebleden.

Csókod után tudok mindjárt
Én egy szép mesét . . .
S hogy „hogy“ is volt? — édes álmod
Mondogatja még . . .
(1896.)

Láng József.

Utazás Egyiptomba.

Irta: Vitális István.

XV.

A gizei piramisokhoz való kirándulásunkat követő napokon Kahira környékének többi nevezetességeit látogattuk meg.

Az egyik nap a libiai sivatag vándorhajlamú homokbuczkái között, a másik nap az arabiai puszták és homokhalmjai között kerestük fel a látnivalókat. Ott a szakkarai piramisokban, az Apisz sírokban és a masztabákban azokat a műemlékeket csodáltuk, a melyeket, évezredekkel ez előtt emberkéz csinált, itt a „megkövesült erdőben“, a „Mózes forrásában“ és a Makattám hegység kövespusztájában a hatalmas természet mostoha alkotásait, bámultuk: — de a végnélkül való sivatag láttára itt is, ott is megdöbbsent a szívünk.

A harmadik nap meg már a terméketlen sivatag helyett a legtermékenyebb talajon jártunk, hogy a Mária fáját, a strucztenyésztő telepet lássuk, a negyedik nap pedig Bulák szigetén a gyö-

latkoznunk, ezt is kötelességünknek tartottuk megtenni; mert főirányelvünk az, hogy mindenben pártatlan igazságossággal szolgáljuk a közvéleményt.

Hogy szerény tehetségeink és körülményeink következtében talán nem mindig és mindenben elégithettük ki t. olvasó közönségünk igényeit, ezt be kell látnunk; de viszont legyen szives a t. olvasó közönség is belátni azt, hogy egy nem politikai, vidéki hetilapot nem lehet soha sem oly zsinór mértékkel bírálni, mint egy politikai lapot; mert hiszen nem rendelkezik annyi anyaggal és sokkal szűkebb korlátok közé van szorítva.

Daczára ennek mi minden lehető elkövetünk, hogy lapszámainkat változatos tartalommal lássuk el és ezt jövőben még inkább lesz módunkban megtehetni.

Ép ezért elhatároztuk, hogy lapunkat a jövő számtól kezdve nagyobb formában fogjuk kiadni a nélkül, hogy előfizetési árát felemelnők, mi ránk nézve bizonyos

nyörű kerben s a pazar berendezésű palotában a modern paradicsom tárult szemünk elé.

És a mikor már Kahirának, a Kelet gyöngyének csodaszép tündöklése szemünkbe hirtette káprázatos fényét, elérkezett az az idő, a mikor eredeti programmunk szerint Felső-Egyiptomba kellett utaznunk.

Január 21-én reggel nyolcz órakor indultunk el a kahirai gyorsvonattal Felső-Egyiptomba.

A mint a keleti főváros nyüzsgő ember áradatát elhagytuk, az örökös vásári zajt mely esendő váltotta fel s egyben ugyanaz a kép tárult a szemünk elé, a melynek a hasonmása már a Nilus delta vidékén való átutazásunk közben rajzolódott meg a lelkünkben. Hiszen most is a Nilus áldott völgyében robogott velünk a vasmozdony, csak hogy míg a deltavidéken a szemhatáron is túl terjeszkedő rónasággá szélesedett ki a Nilus völgye, addig itt ezt az áldott termékenységu völgyet jobbról-balról sárga mészkő perem fogja közre, a melyen túl keletre nyugatra egyaránt kiellen sivatag következik. Ennek a hegyperem közé szoruló, helyenként kitáguló, helyenként elkeskenyülő völgynek a legmélyebb részén kanyarog a völgyvájé Nilus hirtelen szöke, iszapos vize délről észak felé, míg a vasmozdony épen ellenkezőleg északról délre visz bennünket.

A szent folyamot jobbról-balról zöld vetés kíséri s itt-ott pálmaliget, felláh viskók és az alkirály czukorgyárainak füstölgő kéményei irányítják magukra minden iránt való érdeklődésünket, bár a sivatag élesszemű homokja, a melyet a szél kapott szárnyára, minduntalan a szemünkbe jut.

anyagilag áldozattal fog járni, de szívesen tesszük, ha tapasztalandjuk, hogy lapunk barátjai oly arányban fognak szaporodni, mint eddig.

Talán felesleges is ismételnünk, hogy teljesen független voltunk integritását továbbra is megőrizzük és a hol kell az igazat megmondani, azt menten minden személyi tekintetektől meg is fogjuk tenni.

Végül melegen óhajtjuk, hogy azon baráti kapocs, mely lapunk és t. olvasó közönségünk között máris fenáll, egyre szilárdabb legyen!

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Nothnagel, a híres bécsi orvos, udvari tanácsos és egyetemi tanár, múlt szombaton városunkban időzött, s miután itt több beteget megvizsgált, vasárnap visszautazott Bécsbe. — dr. Aschenbrier Antal kanonok, s a budapesti egyetemen a teológia tanára, Hegybányán időzik. — Sziptyai József polgármester vasárnap Budapestre utazott, honnét Esztergomba is indul. — Krausz Kálmán főkapitány e hó 23-án teljesen helyreállítva érkezett ide, s augusztus 1-én újra megkezdi hivatalos működését. — Melis István bányamérnök Verespatakra helyeztetett át. — Ábrahám György számtiszt minőségben Maros-Ujvárról az itteni bányagazgatósághoz neveztetett ki. — Sztašek János és Kákonyi János r. k. segédlelkészek, saját kérelmükre áthelyeztettek és utóbbi már tegnap előtt elhagyták városunkat. — Faller Károly főmérnök és hely. akad. tanár kinevezetett kir. bányatanácsosnak és rendes akad. tanárnak. Akademiánk vele egy kitűnő, irodalmilag is működő tanárt nyert. Örömmel üdvözljük őt ez újabb szép állásában! — Podhragay Pál, prépost plébános, Litassy János ker. esperes és hegybányai plébános és Sandrik József steffultói plébános, jövő hétfőn Szepes megyébe és a magas Tátrába utaznak, honnét egy hét múlva érkeznek vissza.

— **Hymen.** Pécsi János, selmeczi dohánygyári aligazgató kedves leányát Annát e hó 27-én vezette oltárhoz Suchanek Adolf, bécsi es. k. postatiszt. A fiatal pár még az nap elutazott. — Vitális István helyb. evang. lyceumi rendes tanár és lapunk kiváló munkatársa tegnap kelt egybe

Annak, a ki a magyar száraz Alföldön utazott már száraz nyári napkor, fogalma lehet arról a rettenetes porról, a mely pár pillanat alatt finom réteggel von be mindent úgy, hogy az utazó nem győzi tisztogatni magát.

S a mindent elszennyező portól okozott kellemetlen érzést nagyban fokozza még az egyptomi kalauzok bosszantó zaklatása. Minden állomáson előkérlik a jegyet, hogy átlukasszák úgy, hogy a sok különböző formájú lyuk teljesen elrongyosítja a jegyet.

Este 9 órakor érkezünk a nilusvölgyi vasút végállomására, Girgébe. A Cook-czég megbízottja ott várt már reánk, hogy a Nilus partján állomásozó postahajóhoz vezessen bennünket.

A Girgé a Nilus magas balpartján épült s házsorait jobbadán csak a gyönyörű éjszaka ragyogó csillagfénye világította meg. Az éjszakát a Niluson töltöttük a „Hataso“ posta-gőzhajón.
(Folytatása következik.)

Selmeczbánya történetéből.

(Történelmi vázlat egy német nyelvű, múlt századbeli kézirat felhasználásával.)

VIII.

E monda keletkezésének történetét kutatni nem tartozik e sorok feladatához. Annyi tény, hogy Röselin Borbála létezett, s az akkori fogalmak szerint gazdag család gyermeke volt, a mi mellett az is bizonyít, hogy egy városrész, a Rössl, e családtól vette nevét, mint jórészt annak

Chovan Etelka kissaszonnal, Chovan Károly főgymnásiumi tanár nevelt leányával Szarvason. A fiatal pár néhány nap múlva városunkba érkezik.

— **Ezüst lakodalom.** Margótsy János széles körben ismert gyógyszerészünk és neje szül. Aschner Anna e hó 26-án vasárnap tartották meg boldog házasságuknak 25 éves emlékülnepeét Körnöczön az ünneplő szülei házában. Az ünneplőket az összes családtagokon kívül, kik a családi körben megtartott ünnepélyen mind megjelentek, még számosan üdvözölték. Ez utóbbiak sorába mi is csatlakozunk, kívánva, hogy az ünneplő házaspár még az arany lakodalomát is ünnepelhesse majd!

— **Halálozások.** Heyder Antal kir. járásbíró e hó 24-én pénteken szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt városunk legutolsó választott főbírája volt és 1872. évben lett, a bíróságok újabb szervezésekor selmeczi kir. járásbíróvá kinevezve. Mint ilyen páratlan szorgalommal, lelkiismeretes pontossággal és rendkívüli gyakorlati és elméleti képzettséggel töltte be bírói tisztét. Tiszta jelleméhez még az árnyék sem férhetett és jósága ugyszólván legendaszerű volt. A boldogultat, ki 69 évet élt, e hó 27-én nagy gyász kísérettel temették el. Temetésén megjelent Hüttl József minist. tanácsos vezetése mellett a kincstári, Bernhardt Adolf hely. polgármester vezetése mellett a városi, Dessewffy Aurél kir. albió vezetője alatt a kir. bírósági tisztikar. Ott láttuk még Farbak István orsz. gyűl. képviselőt, Krausz Kálmán r.-főkapitányt stb. Tetemvivők voltak városi tisztviselők; városi rendőrtisztek és a rendes tetemvivők. A bírói jog és hatalom jelenéit Zimmerman Pál, a járásbírószághoz tartozó tisztviselő vitték. Az általános szeretetben és közbecsülésben állott járásbírónak elhunytát özvegyén és leányán férj. Kolozsvary Andornén kívül nagy számú rokonság és az egész város mélyen, igaz őszinteséggel gyászolja. Külső elismerést nem keresett, azt nem is nyerte, de nagyobb elismerés ennél azon szeretet, tisztelet és becsülés, melyben mindenki által részesítették, ki csak ismerte áldott jó, igazságos lelkületét. — Schmidt Lajosné szül. Paulus Vilma, Schmidt Lajos nyugalmazott kir. bányakerületi főmérnök neje és Broszmann Jenő kir. tanácsos és gépfelügyelő anyósa e hó 27-én 69 éves korában meghalt. Temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett.

— **Uj akadémiái igazgató.** A m. kir. pénzügyminister, mint értesülünk, távirati uton elren-

birtokához tartozó. Nevezett Röselin Borbála 1575. évi szeptember 15-én halt meg, s nagy pompával temettetett el.

A leányvár építésének, az újabb írók, köztük Seweriny szerint is, sokkal realisabb oka volt. A háborgós időben bármikor tartani lehetett a törökök támadásától, s hogy ezek a várost váratlanul meg ne lephessék, a polgárság jónak látta egy őrtorony építését; hozzá is fogtak, s 1554-ben le is tették az új vagy leányvár alapkövét. Ezen újvár bástyafal által össze volt kötve a kamaraépülettel; e fal nyomai most is láthatók még.

A vár 12 ágyúval lett felszerelve, melyek egyike a következő feliratot viselte:

„Stadt Schemnitz liesz mich machen.

Wem ich trif, der wird nicht lachen.“

(Selmecz városa csináltatott;

az nem nevet, ki általam találtatott.)

Ez ágyukat 1799-ben jobbakkal cserélték fel.

Védemen kívül jeladásra is szolgáltak az ágyúk s három közülük mindig meg volt töltve.

1848-ban az ágyukat a Strobl vezetése alatt a környékben szervekedett honvédtűzérség elvitte, azóta az ágyukat taraczkok helyettesítik, melyeket ünnepélyes alkalmakkor elsütögetnek.

Jelenleg a leányvárat csak a tűzörök és családjaik lakják. A földszinten s a négy saroktornyon kívül a többi rész lakhatatlan. Tornyában harang van, melyen az ór az órákat ütéssel jelzi.

Mily csekély volt a 16-ik század közepe felé, Mátyás halála után, a királyi tekintély, kitűnik abból is, hogy Selmeczbánya elég merész volt II.

delte, hogy a 4 év óta csak ideiglenesen kinevezett, helyettes által ellátott akadémiái igazgatói állás, választás útján betöltsék. Tegnap d. u. 5 órakor ment végbe nagy érdeklődés és az összes akad. tanárok részvevése mellett az igazgatói választás, melyre abszolút többség volt szükséges. Megválasztott — a szabályok értelmében 3 évre igazgatónak: dr. Schwartz Ottó kir. főbányatanácsos.

— **Járásbírószághunk** vezetésével, Heyder Antal kir. járásbíró hirtelen elhalálása folytán, Dessewffy Aurél kir. albió bizatott meg. Az ipolyvási törvényszéki elnök kiküldöttje, Szecsányi törvényszéki bíró mindjárt más nap visszautazott Ipolyvára.

— **Rendőri hírek.** A múlt héten May Herman nevű lövöldetulaodonos érkezett városunkba. Nagy társzekerével a mint a bélabányai uton haladt egyszerre csak Zatyko majoros elébe érkező szekere miatt tovább indulni nem tudott, mert a majoros járművével kitérni sehogysem akart, May Herman pedig a nagy társzekerrel kitérni nem tudott. E miatt összekaptak, és a fiatal, 16 éves Zatyko hirtelen kirántva hosszú zsebkését, azzal Mayt teljes erőből megszurta. Hogy súlyosabb, életveszélyes sérülést nem ejtett, azt May Hermann tárczájának és órájának, melyek a szúrást elterelték, köszönheti a fiatal Zatyko. A megsérült kiegyezvén Zatykóékkal az ügy a bíróság elé nem került. — **Baleset.** Daubner József Szentháromság altaron dolgozó bányamunkás egy lezuhant kődarab által fején súlyosabban megsérült. A sérült a bányából kiszállítatván a bányakincstári kórházban vétetett kezelés alá.

— **Az akadémiái ideai tanfolyam** véget ért. Nagyön észrevehetni azt utcáinkon, melyek jóformán kihaltak, csendesek; kezdődik nálunk a holt évad. Mi tagadás! Selmeczbányán az akadémiái ifjuság az éltető elem, mely ha néha túl is csap a kellő korlátan, hiányát mégsem akarnók soká, vagy tán épen mindenkorra érezni, s így csak azt mondjuk utánuk: „A szívélyes viszontlátásra!“

— **A múlt pénteki vihar** különösen a lengei határban óriási kárt okozott. A dió nagyságú jégdarabok nemcsak a szépen fejlődött káposztaveteményeket, de még a gabonatermést is tönkre silányították a szegény lengei földművesek nem csekély rémületére.

Különféleik.

— **Az a hosszú életű lyuk** ott a terasz végén valahára szilárdan be lett földve. Ideje is volt már!!!

Lajos-tól a török elleni háborúra kért pénzbeli segílyt megtagadni, azon megokolással, hogy nincs pénzük. mire II. Lajos 1524-ben legalább 10 márka ezüstöt kért a török elleni hadviselésre.

Hála fejében, hogy ezt megkapta, 1526-ban különféle kedvezményben részesíté a király Selmeczbányát, mely kiváltság levelet az akkoriban jobbára német ajku polgárság „vaslevél“-nek (Eisenbrief) nevezett.

Tudjuk, hogy ugyanez évben 1526. augusztus 29-én, a magyar nemzet virága elesett a mohácsi szerencsétlen ütközetben, maga a király II. Lajos is, menekülés közben gyászos halálát lelta. A pártokra szakadt ország ki volt most téve a belvillongásoknak. Mig egy rész Szapolyai Jánost ismerte el királyul, más rész I. Ferdinándot választotta annak. Selmeczbánya az utóbbihoz szitott, s ezért sok zaklatást kellett szenvednie Szapolyai embereitől s később az avval szövetséges törököktől is.

Hogy e harcokban a selmecziek derekasan viselték magukat, kitűnik abból is, hogy nemcsak saját városukat és környékét védelmezték meg a támadó csapatok ellenében, de a fenyegetett szomszédvárosok és helységek védelmére is siettek. Így 1528-ban Stesinger Mihály városi tanácsnok vezérlete alatt az egyesült selmecziek és bakabányaiak vitézül védték a török seregek által megostromlott Szt. Benedek helységet és zárdát.

E háborús időkben vették csak városukat körül védfallal a selmecziek, mely védfal építése 40000 forintba került. (Folyt. köv.)

— **Lövészet.** A folyó hó 26-án tartott lövészetnél, díjadó hiányában, megint az egyelői pénztár adta a díjakat, melyek elsejét Krausz Géza és másodikát Fiedler Gyula nyerte el. E lövészetben 804 lövéssel 877 köregység találtatott, közle 1 szeg és 26 négyes, melyek közül Krausz Géza ötöt, Fiedler Gyula ötöt, Bencze Gergely hármat, Belházy Gyula ötöt, Friebert Ferenc négyet, Takáts Miklós egyet és Seidel Ágoston hármat lőtt. Vasárnap, augusztus 2-án és hétfőn 3-án díjtekézessel egybekötött millenniumi diszlövészet fog tartatni.

— **Szemétdombok és árok.** Több oldalról merültek fel panaszok egyes városrészek, gyengéden mondva, elhanyagolt állapota miatt. Így a vöröskút felé vezető Uj-utcza mentén 4—5 szemétdomb ékeskedik. És milyen szemétdomb! A mi piszkot csak emberi elme elképzelt, az mind megtalálható rajtuk. Az egész környezetet megmetyélezi infernalis kigőzölgésükkel e diszdombok; pedig ez az út nem valami elhagyott: sőt ellenkezőleg! Turistáink s a szabadba ránduló közönség szereti használni. Nem kevésbé megbotránkoztató a lövölde mögött a vöröskút felé vivő „kutna hora“, hol trágyalé teszi pocsecská az utat, büzével már messziről elriasztva az arra szándékozókat. De benne a városban is van ily gyönyörködtető helyünk. A vidgató alatt a Fizélykert felé vezető út melletti árok. Botrány ez, melyre minden ember felháborodik. Sokan, kik a Fizély-kertbe, az ott levő fürdőbe akarnak menni, az árokból kiáradó gyilkos bűz miatt inkább letesznek abbéli szándékukról. Legjobb volna ezen árok, mint a főárok beboltozását is, gyorsan keresztülvinni. Ezt a közönség érdeke, a közönség egészsége megköveteli.

— **A vihnyei Anna-bál,** mely f. hó 26-án tartatott meg, sikerültnek mondható. 30 pár tánczolta a négyeseket, s igen derült hangulat uralkodott, csak az volt a kár, hogy aránylag kevés volt a tánczos. Városunkból is többen vettek részt e mulatságon, mely egyike a legkedélyesebbeknek szokott lenni mindig. Balogh Laci zenekara derekasan kitett magát.

— **A kis állat vásártér** az Eichel-féle ház előtt ma-holnap még hírhedségre juttalja Selmezbányát. Mi talán már megszoktuk ott azt a vaszkosan elkerített helyet, mely minden szép izlésnek szálfka (még pedig hatalmas) kell legyen a szemében. Nem csak a szabad közlekedés van e tömör gerendázat által akadályozva; de az egész alkotmány czélszerűtlen és nevetséges. Nem lett volna-e jobb, csak egyes oszlopokat álitani föl, melyeket vásár alkalmával lánczokkal lehetett volna összekötni, mely lánczokat azután a vásár végeztével ellávolitva, a tér tetszetősebb külszine meglett volna óva?! Ha már megesezt a hiba, jobb ezt belátva helyrehozni, mint ahhoz elfogultan agaszkodni.

— **A millenniumi kiállításról** sokat hoznak a napi lapok, s így nincs is szándékunk annak behatóbb leírásába bocsátkozni, mi ugy is, az ott felhalmozott kincsek megszámlálhatatlan mennyisége miatt, eredménytelen fáradozás volna, de helyet adunk lapunk egy barátja levelének, melyet az a fő- és székvárosból hozzánk intézett. „Még nem is szürkült“ — írja — „midőn Budapestre érkeztem. Nehány éve annak, hogy nem tapostam a főváros utait, s mekkora változás az alatt. Hol egyszerű, kis házak voltak előbb, most paloták fényes sora áll. Olyan a főváros, mint a szép serdülő leány, kinek minden egyes nap új és új báj ad. Mig eltelve a látott előnyös változás okozta megilletődéssel, — igen megilletődéssel, mert hiszen mely magyar szívet ne ragadná meg az, látva, hogy az ország szive miként szépül, miként emelkedik. — siettem a kiállítás területére, hogy az ott sétáló közönségben és a világitó szökővíz (fontaine lumineuse) váltakozó színragyogásában gyönyörködjem. A kellemes esti szellő fuvalma, a mindenünnen hangzó zene bizonyos költői mámorba ringatták lelkemet s ellent nem

állhattam a vágynak Ós-Budavárát megtekinteni. Mily tündéri látvány! Mintha az épületeken, az élőfák lombjai között izzó drágakövek kincse volna elszórva. Megannyi villamos láng az, melynek üvegkörtéjét színes virágkelyhet utázó üveghangurkolja. A mecset karcsú minarétje fényárban úszik, két körerkéye, kupolája mintha csak lángokból volna tündérin összeszöve. Az arab izlésű boltívek alatt, a nyílt oszlopcsarnokokban keleti öltözötű alakokat látunk, mintha csak a Namuna tündér Bagdadba vitt volna. Nehány lépés, s mintegy varázsütésre a középkorban vagyunk. Csúcsíves kapu, hegyes tornyocskák, ódon rácozatu kis ablakok tekintgetnek reánk, mintha kérdeznék: „Mit keressz te itt, új idők embere?! Te nem értesz minket s mi nem értünk téged. Más kor embere vagy!“ De hát azért vagyunk századvégi gyerekek, hogy ily benyomás el ne vegye kedvünket oda a pilseni sörcsarnokba lépünk, hol elzászi ruhás szép leányok hozzák elénkbe a habzó sört. A legjobb hangulatban telepszünk le, csak a hallásunk gyönyörködik az itt, az ott felzengő dalban, zenében. De ne szöljünk többet erről! Látni, élvezni kell mindezt; leírni, elmondani nem lehet. — Másnap a kiállítást vettem sorra. Mit izlés, szorgalom, művészet csak teremteni tud, azt mind látjuk ott. Képviselve van ott a legrégibb múlt, s a legújabb, a legfiatalabb jelen. Hozzáférhetlen magán kincstárak megnyitkák, hogy ereklyéiket csodálhassa a világ. A szellem és az anyag kincsei vetélkednek egymással s nem tudja hamarjában az ember, melyiknek adjon elsőséget. De tekintsük csak kívülről is pl. a történelmi főcsoport épületeit. A tó csillogó hullama kéjtől remegve tükrözi a gyönyörű csoport képét, melynek láttára feldobban minden magyar szive, áthitelve a múlt fényes dicsőségétől, látva a jelenben a jövő viruló továbbfejlődését. Nem, nem tudok tovább írni; a köny, a lelkesülés könnye rezeg szemem pilláin, s áhitat fogja össze kezemet egy benső, mély, néma imára, mely a magyarok Istenének esd, védő karért, áldásáért.

— **Posta.** Felkérteünk az alanti sorok közlésére: „Felterjesztésemre a budapesti posta- és távirda igazgatóság már folyó évi július hó 25-től kezdődőleg elrendelte, hogy az utalvány be- és kifizetési szolgálat az itteni posta és távirda hivatalnál az eddigi szokástól eltérőleg köznapokon 8—12 és délután 2-től csak 5 óráig tart, más szolgálat pedig 8—12 és délután 2—6-ig eszközöltetik. Vasárnapokon délelőtt az összes szolgálat 8—12-ig tart, délután pedig csak a levélposta fel és kiadás és az ezzel kapcsolatos takarékpénztári szolgálat 2—3-ig a távirda pedig 2—4-ig eszközöltetik. Selmezbánya 1896. július 28-án Fekete Dezső m. kir. posta és táv. h. főnök.“

Az orr.

(Folytatás.)

Mit tennének a rövidlátók és mit a messzelátók, a gyenge s még néha a jó erős szeműek is, ha orruk nem volna? Hová alkalmaznák a pápaszemet, vagy az orrcsipeletöt, ha az orruk mint kényelmes és puha nyereg fel nem ajánlaná szives szolgálatát?

Egyesek elismerésben s kitüntetésben is részesítik az orrt ebbeli hasznos szolgálataért s pápaszemüket vagy orrcsipeletöjüket aranyból készítettetik. Mások ismét, s ezek a kevésbé hiuk és kevésbé humánusak, az orrtól megtagadják az ilyenféle luxust és egyszerű aczél keretű pápaszemüket azzal diszjtik fel, hogy az orron ülő részletre egy kis pamutot vagy vattát tekernek.

Szerintök ez nem disz számba megy — ugy magyarázzák a dolgot, hogy ök kimélik ezzel orrukat, nem akarván háládatlanok lenni s nyomást gyakorolni arra a mi öket a reájok nézve oly áldást hozó pápaszem viselésére képesekké teszi — ez is egy neme az elismerésnek s ez az orrnak jól is esik.

Sajátságos de tény, mert megfigyelésen alapul, hogy a legtöbb ember orra kissé ferde mint a pizai torony, csak hogy nem olyan magas s ez azt hiszem szerencse, mert jaj volna akkor a közlekedésnek — a mai kornak hófúvásai s az árvizek csak kis Miskák lennének ahhoz képest.

Az orrnak ezen ferdeségétől van azután, hogy az orra után járó ember oly könnyen ferde utra téved, különösen ha nem néz tovább az orránál mert a legtöbb ember orra ferdét mutat s egy kis utángondolással reá jövünk arra, hogy ezen ferdeségben találja okát az is, hogy nem szeretünk mindent az emberek orrára kötni.

Az embernek rendes életkörülmények között csak egy orra van s azzal beéri, de igen olcsón juthat több orrhoz is, különösen ha olyan szerencsés körülmények között van, hogy szigorú föllebbvalója, ki pazar kézzel osztja az orrokat (leginkább a katonáéknál szokott ez megtörténni) vagy pedig a ki eredeti orrát nyújtja meg alárendelt közegének midőn is azt szoktuk mondani, hogy X vagy Y hosszú vagy nagy orrt kapott vagy így fejezzük ki hogy X vagy Y urat megorrolták; s minthogy minden ember a saját vele született természetes orrával többé-kevésbé megvan elégedve — ha csak véletlenül a rendes kiterjedési határokat az orr át nem lépte — így egynek sem jut eszébe az ilyen kapott hosszú orral dicsekedni Orrára, de nem az ilyen kapott orra — igen kényes szokott lenni az ember s nem érheti nagyobb sértés, mint ha valaki orránál fogva akarja vezetni vagy az orra alá törő a borsot; azt sem szereti ha formát reszelnek neki az orra alá és szeretném ismerni azt az embert, aki szívesen veszi, ha becsapják orra előtt az ajtót, vagy plane ha egy kedvenc falatot az orra előtt elvesznek.

Még azt sem veszi az ember jó néven, ha az orrára koppintanak, vagy ha azzal vádolják, hogy mindenbe bele üti orrát s éppen azért kezdek el czikkemet így: tisztelet az orroknak! Az ember tehát még sértődik azon ha orránál fogva akarják vezetni, de azért még is ugy tapasztaljuk az életben, hogy egyeseket orruknál fogva vezetnek, pedig néha jó sokáig, nem hagyván nekik egyebet vigaszul, mint azt, hogy az orruk nincsen gummi-elastikumból s így nem kell nekik attól tartaniok, hogy a hosszas vezetés alatt orruk elefánt orr hosszúságúvá nyúlik meg. S csakugyan akárhány orránál fogva vezetett ember látható, kinek az orra azért elég rövid. Csekély vigasz az igaz, de mert az ilyen szerencsétleneknek más vigaszuk nincs, ezzel is be kell érniök.

Bármennyire hihetetlennek lássék is, de tény, hogy orrukkal bizonyos lelki állapotot is képesek vagyunk kifejezni — így ha a dühös ember felfujja az orrát; a gögös ember magasan hordja fenn az orrát; a megcségyenített vagy elcsüggedt fél pedig lehorgasztott orral hagyja el helyét; vagy ki ne tudná, hogy az elégedetlen vagy kedvetlen ember, sőt még a gunyoros ember is orr-fintoritással ad kifejezést elégedetlenségének, kedvellenségének avagy gunyolódásának s ha mindez kitelik az orrtól, kérdem, nem érdemel-e az orr tiszteletet?

(Vége köv.)

Nyilttér.

E rovat alatt közölttekért nem felelős a Szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlen jó férjem gyászos elhunyla fölött részvétükkel iparkodtak mély fájdalomukat enyhíteni, fogadják ugy az én, mint egész családom nevében is, őszinte köszönetünket.

özv. Heyder Antalné.

Hirdetések.

Kiadó lakás.

Egy szép utcai lakás és egy kis udvari lakás a Deák-utcában, November 1-től kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál:

Mihalik István.

A

SELMECZBÁNYAI HETILAP

SELMECZ- ÉS VIDÉKI

MILLENNIUM-KALAUZA.

A millennárius
év alkalmából
a n. é. közönség
becses
figyelmébe

Ajánltnak
az alanti
cég-
tulajdonosok
üzletei:

Ács J.

A Hungaria szálló bérlője. Gyönyörűen berendezett szálloda 20 vendégszobával; étterem és kávéház a legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezve. Kétféle ételek, jó természetes borok viñyei aczél- és kőbányai Dreher féle sör. Figyelmes kiszolgálás. Zóna villásreggelik 6 és 8 krért.

Backer Alajos

fényképezési műterme és ásvány árudája saját házában.

Bart Antal

hentes üzlete a takarékpénztár tulajdonát képező u. n. Flemming-féle házában. Kapható mindig frissen s tisztán készült hentesáru, zsir, szalonna, tepertyű, virsli, sertéshús stb. stb. a legkínálóbb minőségben és jutányos áruk mellett.

Baumerth Gyula

a Deák-Ferenc utczában, Baumerth-féle házában lévő fűszerkereskedése.

Bock János

vendéglője Szklénón. Kitünő ételek, természetes jó borok, palacska és friss hordósör, előzékeny kiszolgálás. Jutányos áruk. A Szklénó fürdőbe kirándulókknak különösen ajánljuk a vendéglőt.

Bogya János

a Szt-Háromság téren lévő étterme, melyben kitünő ételek, természetes jó borok, valamint kőbányai- és viñyei aczél-sör szolgáltatnak fel. A helyiség szép és tágas és a kiszolgálás kifogástalan. A városi előkelő közönség gyűlőhelye

Bukovics István

a Murgács-féle házában lévő vendéglője és mészáros üzlete, hol természetes jó bor és kitünő minőségű hús kapható.

Csiba István

vasáru-kereskedése. Különösen agyag-kályha, varrógép, érczkoporsó stb. raktára. Alapított 1840-ben.

Csernák György

cipészüzlete a Rózsa-utczába vezető lépcsők melletti saját bolti helyiségében 223/III. Mindennemű gyermek-, férfi- és női cipők mérték után divatos és tartós kivitelben, jutányos áron készíttetnek. Javítások is elfogadjatnak.

Csorny József

a régi városház épületében lévő szabóüzlete, a legdivatosabb kelmékkel dúsan felszerelt szövetraktár. Mindennemű férfi, gyermek, disz- és egyenruhák gyorsan jutányosan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Daubner János

a központi aczél-sör forrásokhoz czimzett vendéglője az apaczárda melletti Ertl-féle házában. Mindig frissen csapolt viñyei, kőbányai sör, természetes jó bor, izletes ételek, előzékeny kiszolgálás.

Fizély Károly

műlakatos üzlete saját házában. Alapított 1842-ben Fizély Máttyás által. Az üzlet 1873-ban ment át a jelenlegi tulajdonos birtokába. — Ajánlja ezenfelül a kertjében lévő télen-nyáron igénybe vehető meleg kádfürdőit, valamint a nyári idényre szabad uszodáját.

Friebert Ferencz

a főtéren lévő szabóüzlete nagy, a legfinomabb és legdivatosabb kelmékkel felszerelt raktárral. Ezen üzletben díszmagyar ruhák, férfi- és gyermeköltönyök, katonai és más egyenruhák finom, izlése kivitelben és legújabb fazonban gyorsan és jutányos áron készíttetnek.

Gasparik János

a takarékpénztár épületében lévő cipész-üzlete, melyben női, férfi és gyermekecipők raktáron tartva dús választékban készen kaphatók.

Greguss Antal

sütőháza és a főtéren lévő bolti helyisége, melyben különféle sütemények, finom mandolás kétszersültek stb. kaphatók.

Gyurkovics András

a főtéren lévő vendéglője, hol izletes ételek, természetes, finom, ó és uj botok, mindig frissen csapolt sör, spiritus, különféle szeszes italok, rozspállinka, cognac, rum, szilvórium, boroviczka stb. kaphatók.

Gyerk testvérek

az Akademia utczában, Schosztalféle házában lévő szabó és cipész-üzletük. A t. vevő közönség a legpromptabb módon lesz itt el-látva kész és mérték után készült szabó és cipész árukkal.

Joerges Á. özv. és fia

Könyvkereskedése: ajánlkozok minden néven nevezhető könyv gyors beszerzésére bolti áron. — Iroszerkereskedése: el van látva jó minőségű iroszerrel és papírral olesó árak mellett. — Könyvnyomdája: minden a szakba vágó munkát gyorsan, pontosan és esinnal készít olesó áron. Ujabbban budapesti acceidenz-szedő alkalmazásban. — Alkalmi ajándék: Selmezi album 24 fénynyomat cartonon dobozban; ára 1 frt 60 kr. Alapított 1857-ben.

Jáhn Vilmos

szabóüzlete a főtéren lévő saját házában. Dús választékban felszerelt szövetraktár. Férfi, gyermek és egyenruhák, valamint díszmagyar öltönyök gyorsan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Kachelmann-féle

kitünő minőségű viñyei aczél-sör. Minden vendéglőben kapható.

Kachelmann Gáspár

a Szent-Háromságtéren saját házában lévő épület és butorasz-talos műhelye. Nagy, dús választéku butorraktára.

Krause József

templomberendezési műterme. Alapított 1890-ben. Templomberendezési munkák és templom s más festések kivitele vagy felújítása minden stylneuben a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Szentek szobrai fából a legfinomabb festve és aranyozva.

Langauer József

a terasszon lévő nagy cipő-árúháza, dús választékban felszerelve mindennemű női, férfi és gyermek kész cipő-árukkal. Mérték után a legújabb divatu cipők gyorsan, jutányosan és tartós kivitelben készíttetnek.

Liptay László

a terasszon lévő nagy üveg áruháza rendkívüli, dús választékban felszerelve. Mindennemű üveg, porcellán, majolika, china-ezüst, nippes stb. áru valóban érdemesek a megtekintésre.

Markus M.

czukraszata, alapított 1830. évben

Marschalkó Gyula

a terasszon lévő fűszerkereskedése és nagy bőr-, norinbergi stb. áruháza. Alapított 1860-ban.

Matz Ferencz

a főtéren lévő, legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezett fodrász-terme.

Ochtendung Ignác

a főtéren lévő boltja, melyben ásványdarabok és ásványból készült különféle emléktárgyak stb stb állanak a t. közönség rendelkezésére.

Osvaldt Gusztáv

Szt-Háromságtéren saját házában lévő sütőháza. Alapított 1807 évben (alapító: Osvaldt Samu).

Pleva József-féle

cipész-üzlet a főtéren. Dús választékban felszerelt kész cipő-raktár. Női-, férfi- és gyermek-cipők mérték szerint gyorsan, jutányosan, a legdivatosabb szabásban, tartós kivitelben készíttetnek.

Róth Bódog

a Mihalik-féle házában lévő vendéglője. Különösen ajánlja kitünő konyháját, természetes, finom borait, mindig frissen csapolt sörét, kellemes, nyári kerti helyiségét, melyben egy tekepálya is áll a t. vendégek rendelkezésére. Előzékeny kiszolgálás.

Suhaj Péter

a Rózsa-utczába vezető lépcsők melletti üzleti házában lévő szabó-üzlete, dús választéku, szövetraktára. Készít gyorsan pont-

san és tartósan a legdivatosabb fagon szerint mindenféle öltönyöket u. m. egyenruhákat is.

Steiner Ignác

Hodruson lévő fűszerkereskedése, melyben spiritus, különféle szeszes italok (rozspállinka, cognac, rum, szilvórium, boroviczka stb.) a legjobb minőségben méretnek ki.

Özv. Till Dénesné

a Szölő szállodával szemben lévő vendéglője, melyben kitünő, jó minőségű fehér és veres borok méretnek s naponként frissen csapolt sör kapható.

Tuschl Gusztáv

az alsó gyógytár mögötti czukrasz üzlete. Kitünő sütemények, kávéházi italok, nyáron mindennap frissen készült fagyalt, különféle czukor emléktárgyak stb. kaphatók. A t. vendégek részére több napi és heti lap áll rendelkezésre.

Trgina Antal

a terasszon lévő hentes üzlete, melyben tiszta, izletes hentes-készítmények, kitünő minőségű zsir, szalonna, tepertyű, sódar, mindig friss sertéshús, jó virsli stb. kapható.

özv. Visnyovszky Danieleiné sütőüzlete az Ocsovszky-utczában lévő Chauer-féle házában (alapított 1864. évben) Kapható mindennap kétszer friss, kitünő sütemény, kétféle kenyér stb

Weisz Jakab

Hodruson lévő vendéglői kerti helyisége teke pályával, közel a fenyeshez. Különösen ajánlatik kirándulók figyelmébe.

Weisz Ignác

a Deák-utczában, saját házában lévő fűszer, bőr, norinbergi liszt, stb kereskedése és áruháza. Ugyanitt bármely perezben csinos bérkocsik kaphatók.

Velics György

a Deák Ferencz utczában, saját házában lévő mézeskalácsos üzlete.

özv. Vnucskó Ferenczné a „Kék Szőlőhöz czimzett” nagy szállodája. Százaz, szépen bútorozott szobák, olesó árak, előzékeny kiszolgálás, az étteremben kitünő ételek és italok.

Az óvár mellett fekvő,

két szobából álló ház istállóval, pajtával, nagy udvarral és nagy kerttel, melyben 100 db. nemes gyümölcsfa van (minden a legjobb karban) jutányos áron eladó. Bővebbet nyujt Hell Jakab tulajdonos.

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Selmezbányán, a magasház épületében a tüzoltó laktanya fölött

UJ ÜZLETET

nyitottam, melyben dús raktáron tartok vászon, kanavász, damaszt, grádl, damaszt-asztalkészletek, töralközök, chiffon, rumburgi és hollandi vászon, termóruhaszövetek, voile, atlasz, szatin, férfi-öltönyök és gyapjúkelmék, agy- és asztalgarnitúrák, függönyök, és különösen nagy választékú női confectio-árukat a legjutányosabb áron.

Kívánatra árusítok heti vagy havi részletek lefizetése mellett is.

A midőn ezen új üzletemet a n. é. közönségbecses pártfogásába ajánlanám, egyuttal biztositom, hogy szolid, kulans üzleti eljárás által főtőrekvésem leend teljes megelégedését kiérdemelhetni.

Selmezbányán, julius havában

Maradok kitünő tisztelettel

Lóvy Adolf kereskedő.

Egy 3 szoba, konyha, éléskamra és hozzátartozókból álló első emeleti lakás a Kőrös (Kalich)-féle házában október 1-től kezdve bérbeadó 200 frt bérért. Bővebbet megldhatni Schmidt Ferencz takarékpénztári pénztárnoknál.

Egy szépen bútorozott nagy hónapos szoba bármely pillanatban kiadó a Német-templom téren lévő Murgács-féle háznak földszinti részében.

Bővebbet

özv. Kuschelnénél.